

GAZETA OLSZTYŃSKA

„Gazeta Olsztyńska“ z dodatkami „Gość Niedzielny“ i „Gospodarz“ wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. Abonament miesięczny na pocztach 1.30 marek, z odnośnikiem 1.66 marek. Do Polski 4.00 złote. Wpłacić należy na konto nasze P. K. O. Poznań numer 210.201.

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody stary!

Niech będzie podwalony
Jezus Chrystus!

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 5 fenigów za 1-milimetrowy wiersz sześciolamowy. Wiersz reklamowy 15 fenigów. — Redakcja i administracja: Allenstein, Ostpr., Mühlenstr. 2. Telefon nr 2531. Pocztove konto czekowe: Königsberg 2364. Rekopisów redakcja nie zwraca.

Rok 49

Olsztyn, na piątek 4-go października 1935 r.

Nr. 230

W przededniu wojny

Mussolini rozkazał: „Dosyc tego! Naprzód marsz!”

Nie ulega dziś już żadnej wątpliwości, że stoimy w przededniu działań wojennych. Abisynja ogłosiła powszechną mobilizację.

Włochy przeprowadziły w środę powszechny apel partii faszystowskiej. 15 milionów Włochów opuściło na znak dany syrenami i dzwonami kościelnymi, miejsca pracy stawając do apelu. Miasta udekorowane, domy i gmachy publiczne iluminowane. Czarne koszule i wojsko zapełniają ulice i place miast. Do zebranych przemówił Mussolini.

Nadszedł dla Włoch moment historyczny — mówił dyktator — 20 milionów Włochów, zebranych w całym kraju na placach apelu manifestują swą jedność i gotowość do obrony żywotnych interesów kraju. 13 lat czekaliśmy cierpliwie. Teraz dosyc tego! Naprzód, marsz, drużyno!

London. Wiadomość z Addis Abeby o podpisaniu przez cesarza Abisynji dekretu mobilizacyjnego oraz informacje z Rzymu, że w odpowiedzi na mo-

bilizację abisyńską wojska włoskie zmuszone będą posunąć się do strategicznych punktów w głąb kraju, wywołała w Londynie silny niepokój.

Dalsze wiadomości z Addis Abeby głoszą, że włoskie siły wojenne, operujące w Assah, Ual-Ual i Asmarze rozpoczęły swoją akcję na pograniczu, co oceniane jest w Abisynji jako wstęp do nieprzyjacielskich kroków. Abisyński minister wojny ras Mullugeta odbywać ma w stolicy Abisynji ciągłe konferencje ze swoim sztabem co do odparcia inwazji.

W kołach brytyjskich zwracają uwagę na fakt, że wobec stwierdzenia przez Włochy w urzędowym komunikacie cofnięcia wojsk abisyńskich o 30 km. w głąb kraju, każde wkroczenie Włoch w ten 30 km. pas zgóry określone być może jako inwazja. W Londynie zarówno w min. spraw zagranicznych jak i wśród czynników politycznych panują nastroje pesymizmu i wyrażane jest przekonanie, że rozpoczęcie wzajemnych działań wojennych oczekiwane należy lada dzień.

„Będziemy bronić się do wyczerpania wszystkich zapasów ludzkich i materialnych“

Paryż. „Le Matin“ zamieszcza wywiad z negusem, który m. in. oświadczył, że do ostatniej chwili ludził się na pokojowe załatwienie konfliktu. Dziś — powiedział negus — skoro Abisynja zostanie zaatakowana, będziemy bronić naszego terytorjum aż do wyczerpania wszystkich zapasów ludzkich i materialnych. Trudno określić — mówił dalej cesarz Abisynji — jak długo wytrwamy w tej walce, ale jest pewne, że bronić będziemy naszej niepodległości do końca.

Przedwczesne jest zastanawiać się nad sprawą czy w chwili, gdy Włochy będą usiłowały zająć Abisynję bez wypowiedzenia otwartej wojny, Abisynja pierwsza wystąpi z deklaracją wojny. Ma to znaczenie drugorzędne. Jedynie trzeba stwierdzić, że groźba wypowiedzenia wojny Abisynji dokonała zjednoczenia wszystkich plemion, które dziś gotowe są lojalnie stawić opór każdemu nieprzyjacielowi, zagrażającemu całości Abisynji.

Rewja sił faszystowskich

Rzym. W związku z zapowiedzianym ogólnym przeglądem sił faszystowskich, ministerstwo prasy i propagandy w porozumieniu z dyrektorem partii faszystowskiej wydało zarządzenie, że niezwłocznie po nadaniu sygnału alarmu wszystkie radiostacje mają przerwać swój normalny program i oddać się do dyspozycji władz aż do chwili zakończenia zgromadzeń, celem przekazywania przez radio wydawanych rozkazów. Ministerstwo zarządziło pozątem instalację głośników na większych placach i ulicach, nawet w mniejszych miejscowościach królestwa.

Addis Abeba. Dowódca abisyńskiej armji północnej jest ras Kassa, cieszący się po cesarzu największym wpływem w Abisynji. Czyni on przygotowania na 2—3 lata wojny. W różnych miejscowościach dokoła swej kwatery głównej w Debrathabor urządził podziemne magazyny żywności.

Korespondent Reutera dowiaduje się, że cesarz udzielił ras Kassa pełnomocnictwo do prowadzenia kampanji na froncie północnym. Sam cesarz kontrolować będzie prawdopodobnie operacje na froncie Ogadenu, jak również na froncie Desseye, ponieważ Włochy — zdaniem Abisyńczyków — opracowują obecnie projekty zaatakowania ich od strony Assab poza równoczesnym atakiem z Asmary i Somali włoskiego.

Paryż. Pat. „Le Temps“ donosi z Gibraltaru, że przygotowania wojskowe trwają tam dzień i noc. Na wzgórzach ustawiono 50 baterji przeciwlotniczych. Dla przyspieszenia transportu broni i amunicji, władze wojskowe wynajęły 40 samochodów ciężarowych. Ilekroć do Gibraltaru przybywa statek włoski, choćby nawet pasażerski, wyławiacze min przeszukują port celem stwierdzenia, czy nie zostały założone miny.

Meksyk zagrabił cały majątek kościelny

Donoszą urzędowo z Meksyku, że prezydent ogłosił ustawę o upaństwowieniu dóbr kościelnych. Ustawa ta postanawia, że wszystkie kościoły, dobra biskupie, seminarja, klasztory itp. zostają skon-

fiskowane na rzecz państwa, oraz że kościół, i organizacje religijne nie mogą posiadać nieruchomości ani też zarządzać nimi przez osoby trzecie.

Kapłani błogosławia

Rzym. Pat. „Corriere della Sera“ donosi w korespondencji z Asmary, że z okazji Święta Maskala w Erytrei odbyła się w Asmarze wielka defilada wojska, która przyjął wysoki komisarz generał de Bono w towarzystwie min. Ciano. Uczestników pochodu błogosławili kapłani, stojący u stóp miejscowego kościoła koptyjskiego. Po zakończeniu igrzysk wojennych, które odbyły się na wielkim polu ćwiczeń przy udziale włoskich samolotów bombardujących i myśliwych, generał de Bono wygłosił do wojska i ludności przemówienie, wskazując na obowiązki obywateli wobec potężnego rządu włoskiego. Uroczystość zakończono okrzykiem na cześć króla i Mussoliniego.

Pesymizm w Paryżu

Paryż. Zarówno komunikat rządu włoskiego, jak następnie wywiad, udzielony przez Mussoliniego dziennikowi „Le Petit Journal“, jak wreszcie oficjalne doniesienie o ogólnej mobilizacji sił abisyńskich, wywołały żywe zaniepokojenie we francuskiej opinii publicznej, która jasno zdaje sobie spr-

wę, że wojny włosko-abisyńskiej nie da się uniknąć. Na wszystkich zebraniach i wiecach niedzielnych żywo omawiana jest ewentualność wojny, przyczem wyrażane jest jedynie życzenie, aby konflikt afrykański nie rozszerzył się na Europę. Gorączkowe nastroje wyczekiwania dalszych wypadków nie osłabiają doniesienia genewskie, według których zarządza przez negusa mobilizacja była dawno przewidywana i świadczy jedynie o zdecydowanej woli Abisynji obrony swej niepodległości za pomocą wszystkich sił zbrojnych.

Oficerowie belgijscy w Abisynji

Addis Abeba. Pat. Oficerowie belgijscy, którzy przybyli tu ostatnio w liczbie jedenastu, oświadczyli, że związali swe losy z losem Abisynji. Zapowiadają oni przyjazd w najbliższym czasie nowej grupy oficerów z Belgji. Pięciu Belgijczyków wcielono od razu do armji czynnej. Opuścili oni już Addis Abebę. Reszta otrzymała przydziały administracyjno-instruktorskie.

Rozeszły się tu pogłoski, że wśród przybyłych jest dwóch Francuzów.

Ważne obrady Zarządu Związku Polaków

Zakrzewo, 3. 10. 35. Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem Ks. Patrona dr. Bolesława Domańskiego, Prezesa Związku Polaków w Niemczech posiedzenie Zarządu Zw. Pol. w N., na którym omówiono i zdecydowano o najpilniejszych, a obecnie aktualnych sprawach dotyczących położenia ludności polskiej w Niemczech.

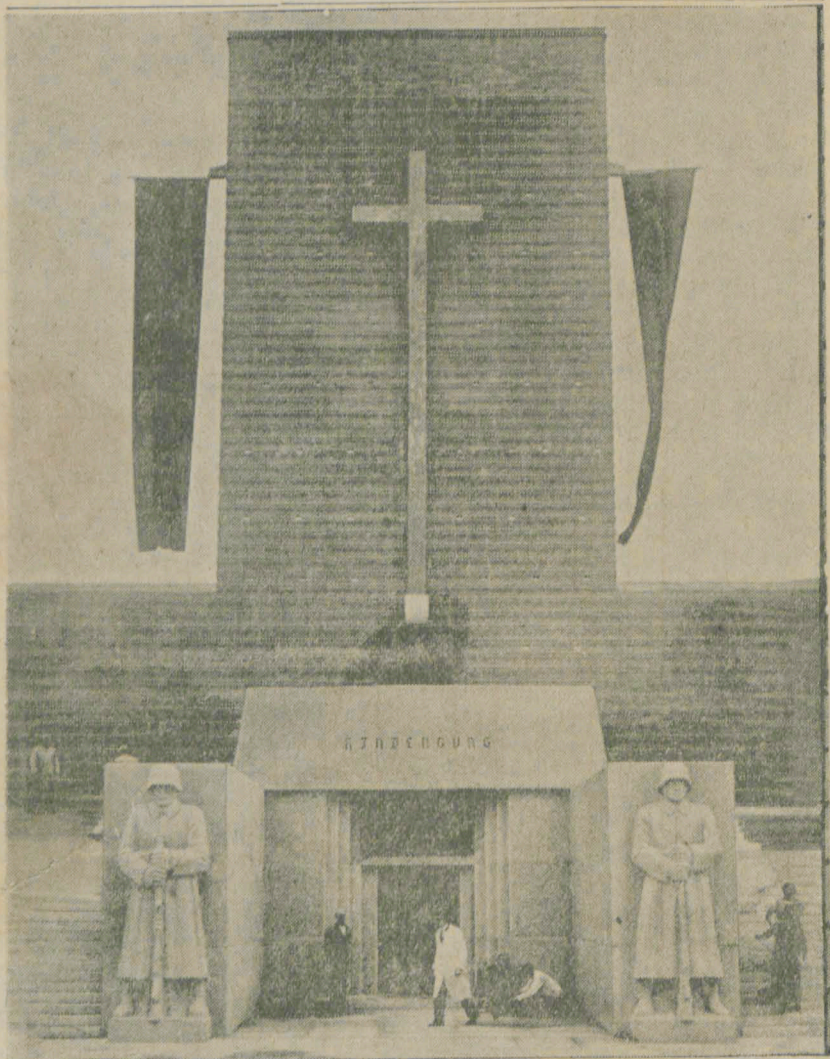
Pozatem załatwiono szereg bieżących spraw gospodarczych przy udziale w obradach dyrektora Banku Słowiańskiego — centralnej polskiej instytucji kredytowej w Niemczech.

Wystawa książki polskiej w Niemczech

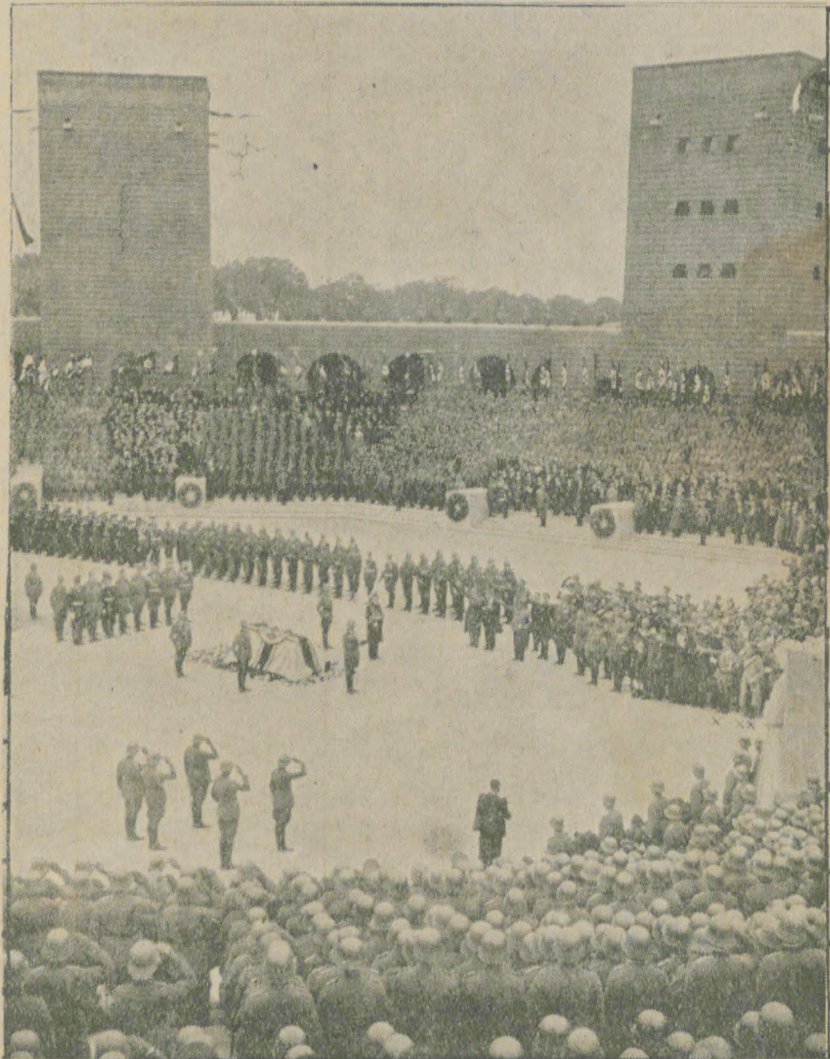
Staraniem Sekcji Przyjaciół Książki Polskiej Zagranicą Światowego Związku Polaków z Zagranicy — Towarzystwo Międzynarodowego Handlu Książką Polską „Awangarda“, Warszawa, Przeskok 4/4, pracuje nad zorganizowaniem wystawy książki polskiej i innych wydawnictw polskich w większych osiedlach Polonji w Niemczech.

Wystawa ma być zapoczątkowana w pierwszych dniach grudnia br. i trwać będzie niewiele więcej do świąt Bożego Narodzenia.

Zadaniem wystawy będzie nietylko zaznajomienie naszych Rodaków z dorobkiem Macierzy w dziedzinie wydawniczej, lecz także sprzedaż gwiazd kowa oraz zawiązanie odpowiednich kontaktów, które umożliwią nabywanie książek po cenie normalnej i niejednokrotnie niższej.

Główna wieża pomnika Tannenberskiego z wejściem do krypty, w której spoczęły na zawsze zwłoki Hindenburga.

Uroczystości żałobne w Tannenbergu
Trumna ze zwłokami śp. marszałka Hindenburga na katafalku przed wejściem do krypty. Na prawo kanclerz Hitler(×) i marszałek Mackensen(××)

Okienko

Klub samobójców

Znana jest i przysłowiowa skąpość Szkotów. Słyszeliśmy o tem, że na pytanie, co robi ze starymi giletkami, zapytany o to Szkot, odpowiedział: gołę się. Albo, że pewien Szkot czując bliską śmierć zamówił specjalną trumnę dla siebie, ponieważ miał tylko jedną nogę i chciał oszczędzić.

Jednak wszelkie pojęcia nasze przechodzi to, o czem doniósł przed paru dniami pewien dziennik amerykański z małej miejscowości północnej Szkocji. Ponieważ wiadomość ta nie została ani zaprzeczona ani potwierdzona, nie gwarantujemy za jej prawdziwość. Jednak mimo to chcielibyśmy się nią podzielić z naszymi czytelnikami, ponieważ rzuca ciekawe światło na psychikę i mentalność Szkotów

Więc w nieokreślonej bliżej przez autora tej wiadomości miejscowości w północnej Szkocji 13 Szkotów założyło towarzystwo samobójców. Towarzystwo — jak to zresztą jest zwyczajem każdego chcącego się cieszyć uznaniem towarzystwa, dla swoich członków wypracowało ogromny statut. Punkt 12 tego statutu brzmiał następująco: Pierwszemu z członków klubu samobójców „Nemezis” (autentyczna nazwa klubu według podania dziennika amerykańskiego) który po pierwszym mającym się wkrótce jeszcze odbyć walnym zebraniu, odbierze sobie życie, towarzystwo urządza pogrzeb. Koszta pogrzebu pokryją całkowicie pozostający przy życiu członkowie towarzystwa.

Dzień walnego zebrania nadszedł. Następnego dnia miejscowa gazeta przyniosła następującą wiadomość: Wczoraj wieczorem po odbyciu pierwszego walnego zebrania klubu samobójców „Nemezis” 12 członków tego klubu odebrało sobie życie przez powieszenie. Zwłoki samobójców znaleziono w różnych miejscach parku miejskiego. Pozostały przy życiu Prezes Klubu, właściciel magazynu z trumnami na wiadomość tę zastrzelił się w mieszkaniu.

Ostatnie telegramy

Londyn. „Evening Standard” donosi, że wojska włoskie przekroczyły prowizoryczną linię graniczną włosko-abisyńską i posunęły się o 32 km. w głąb kraju. Działania te odbywają się w pobliżu granicy kolonii francuskiej Somali. Po otrzymaniu wiadomości o ruchu wojsk włoskich dowódca oddziałów francuskich w Dżibuti wysłała na granicę rzeczoznawców, celem wytyczenia linii, oddzielającej posiadłości francuskie od Abisynji. Rzeczoznawcom towarzyszy oddział strzelców senegalskich. Poza tem ponad granicą krąży 50 samolotów francuskich.

W kołach francuskich przypuszczają, że celem akcji włoskiej jest zdobycie miasta Duanle, położonego w odległości 16 km. od granicy francuskiej. Należy nadmienić, że na tym odcinku granice nie są dokładnie wytyczone.

Rozwiązanie parlamentu duńskiego

Kopenhaga. Pat. Otwarta została zwyczajna sesja rigsdagu. Na wspólnym posiedzeniu obu izb premier Staunig oświadczył, że wobec niemożności współpracy z opozycją przy rozwiązaniu kryzysu gospodarczego, zarządzone będą nowe wybory celem odnowienia składu parlamentu. Wybory odbędą się prawdopodobnie pod koniec października.

Rozmaitości

Rekord...!

Wiele już pisano o najdziwniejszych rekordach, które ludzie wynajdują z różnych powodów, najczęściej jednak z próżności. Wiadomo, że rekord takich rekordów ma Ameryka. A no! Ludzie się nudzą, żądają wciąż czegoś sensacyjnego i wpadają na coraz „lepsze” pomysły. Ostatnio np. — znowu w Ameryce — niejaka p. Głorja G. 20-letnia osoba, z nudów widocznie wymyśliła nowy „rekord”, który oczywiście pobiła. Otóż niewiasta ta przeleżała 90 dni w grobie pod ziemią, a po upływie tego czasu wyszła zdrowa i uśmiechnięta na świat Boży. Niedosć na tem, ale jak mówią jeszcze i utyla w grobie. Jak to! pomyslił zapewne czytelnik — 90 dni pod ziemią i jeszcze zdrowa? A no, od czego spryt kobiecy! Panna G. urządziła sobie bardzo wygodnie swój grób. Zapatrzyła się przedewszystkiem w telefony, radioaparat a rękami doprowadzano jej do grobu powietrze i pokarm. Słowem niczego jej w grobie nie brakowało. Zaraz oczywiście znalazło się wiele ciekawych, (— gdzież niema na świecie ludzi ciekawych, żadnych tanich sensacji?) którzy — za opłatą naturalnie — poszli oglądać to „cudo”. Panna G. stała się sławną zdobyła nowy rekord a przytem dobrze zarobiła. Czyż nie dobry sposób zarobienia w dzisiejszych trudnych czasach?

Wkrótce znajdzie się napewno ktoś taki, który pobije i ten rekord. Dzisiaj przecież wszystko możliwe w Ameryce.

Kolorowe pneumatyki?

Dotychczas nie harmonizowano kolorów pojedynczych części samochodu, kładąc główny nacisk artystycznego wyglądu na linie karoserji i dodatki. Jak donosi „United Press”, jedna z fabryk amerykańskich postanowiła produkować wozy w harmonijnych kolorach w całości, a więc fabrykuje i pneumatyki w kolorze odpowiednim do karoserji. Wulkanizują pneumatyki kolorowe, szare, niebieskie, kremowe itd. Wóz taki prezentuje się istotnie bardzo efektownie.

Program radiowy

rozgłośni warszawskiej.

Sobota, dnia 5 października 1935 r.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne” 6.33 Pobudka i gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. W przerwie o 7.20 Dz. poranny. 7.50 Progr. na dz. bież. 7.55 Pare informacyj. 8.00 Audycja dla szkół. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Dz. południowy. 12.15 Koncert Zesp. salonowego St. Rachonia. 13.25 Chwilka dla kobiet. 14.30 Koncert z płyt. 15.00 Odczytanie fragm. z pow. H. Auderskiej: „Poczwarki wielkiej parady” p. t. „Pensjonarskie figle” 15.30 Koncert Tria salonowego Rymowicza 16.00 Lekcja jęz. franc. 16.15 Muzyka z płyt 16.30 Skrzynka techn. 16.45 „Cała Polska śpiewa”. 17.00 Naboż. z Ostrej Bramy w Wilnie. 17.50 Pogadanka z Wilna. 18.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci starszych i młodzieży: komedia radiowa p. t. „Gwiazdy i dwójki”, pióra J. Morawskiej. 18.30 Przegląd wydawnictw. 18.40 Pogadanka społeczna. 18.45 Muzyka baletowa (płyty). 19.25 Przegląd prasy roln. 19.35 Wiad. sportowe. 20.00—20.45 „Proszę sobie nie przeszkadzać”. Muzyka rozrywkowa. 20.45 Dz. wieczorny. 20.55—21.00 „Obóz matek z dziećmi”, pogadanka. 21.00 Audycja dla Polaków z zagranicy. „Wydawnictwa dla Polaków na obczyźnie”. 21.30 „Wesoła Syrena”, aud. pióra Mariana Hemara. 22.00—23.00 Muzyka lekka w wyk. ork. salonowej T. Seredyńskiego (ze Lwowa) i Anatol Wroński (tenor — Warszawa. 23.05—24.00 Muz. taneczna z płyt.

Królewiec.

6.30 Koncert z Wrocławia. 12.00 Koncert ze Sztutgartu. 16.00 Wesołe popołudnie z Kolonii. 18.20 Muzyka organowa. Wyk. H. G. Oertel i radiochór. 19.00 Tr. z Hamburga. 20.30 Tr. z Lipska (muzyka taneczna).

Sprzedaż drzewa

Gipsowo. Urząd leśniczy w Biskupcu sprzedaje drzewo na opał i do użytku w śróde, dnia 9 bm. w karczmie Grzywaczewskiego.

Berliński targ na bydło.

Ceny za 50 kg. żywej wagi w markach złotych.

	1. 10.	27. 9.
Bydło		
A. Woły		
a) pełnomięsiste, wypasione	42—	42—
b) „ „ „ od 4—7 lat	42—	41—42
c) mięsiste	37—41	37—40
d) mniej dopasione		
B. Byki		
a) młodsze, pełnomięsiste	42—	42—
b) starsze „	42—	42—
c) mięsiste	42—	41—42
d) mniej dopasione	37—41	38—40
C. Krowy		
a) młodsze, pełnomięsiste	42—	42—
b) starsze „	38—42	38—42
c) mięsiste	30—37	30—37
d) mniej dopasione	22—28	20—28
D. Jałowice		
a) pełnomięsiste, wypasione	42—	42—
b) pełnomięsiste	42—	38—41
c) mięsiste	39—42	34—37
E. Żarłoki		
średnie odżywione bydło młode	33—38	33—38
Cielaki		
a) Najlepsze, bardzo tuczone	70—75	68—74
b) bardzo tuczone	62—65	60—67
c) średnie i najlepsze ssące	52—60	50—58
d) mniejtłuste i dobrze ssące	40—50	40—48
e) mniejdobre ssące	—	—
Owce		
a) tuczone jagnięta i barany n. pastw.	58—	58—59
„ „ „ w chlewie	55—56	57—58
b) 1 śred. jagn. i starsze barany tucz. dobrze odżywione owce	55—57	52—54
46—50	41—51	
c) mięsiste owce	51—54	46—
d) mniej dopasione	40—50	44—45
F. Świnie		
a) tłuste ponad 300 funtów żywej wagi	51,50	51—
b) pełnomięsne 240—300 f. „ „	51,50	51—
c) „ 200—240 „ „	51,50	51—
d) „ 150—200 „ „	51,50	51—
e) „ 120—160 „ „	49,—	49—
f) „ poniżej 120 „ „	—	—
g) maciory	51,50	51—

Spędzono: 2106 sztuk bydła (wtem 711 wołów 244 byków, 1151 krów i jałowic), 1989 cieląt, 4838 owiec. 3096 świń, świń, zagr. 000

Wydawca: Seweryn Pieniężny. Za redakcję odpow.: Wacław Jankowski. Za dział ogłoszeń: S. Pieniężny. D. A. VIII 35: 900.